

SAH 603 DERS TANITIM BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	Teori (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuvar (saat/hafta)	Yerel Kredi	AKTS
Hekimin Etik Sorumluluğu	SAH 603	Güz	2/15	yok	yok	2	7
Önkoşullar	Yok						
Dersin dili	Türkçe						
Dersin türü	Özel Hukuk Tezsiz YL- seçmeli						
Dersin veriliş şekli	Yetişkin öğrenimine uygun, interaktif katılımlı						
Dersin sorumlusu	Prof. Dr. Nüket Örnek Büken						
Dersin amacı	<p>Tıp etiğinin/ biyomedikal etiğin temel kavram, ilke ve değerlerini tanıtmak, sağlık hukuku alanında ortaya çıkan etik sorunlar ve etik ikilemler konusunda farkındalığı arttırmak ve ikilem çözümünde “etik haklı çıkarma”da izlenecek yol konusunda kişiye donanım kazandırmaktır.</p> <p>İnsan kökenli biyolojik örnekler ve buna benzer kişisel madde ve verilerin adli bilimler alanında kullanımı ve depolanarak saklanmasında onamın alınması / izin verilmesi ve tıbbi bilginin gizliliğinin korunması ile ilgili durumlar konusunda bilgi ve farkındalık kazandırmaktır. Konu ile ilgili çalışanların sorumluluğu konusunda etikolegal düzenlemeleri, gerek uluslararası gerekse ulusal belgeleri ve kılavuzları öğretmektir.</p>						
Dersin öğrenme çıktıları	<ul style="list-style-type: none">• Biyoetik, etik, tıp etiğinin temel kavramlarını tanımlayabilir.• Biyomedikal etiğin temel prensiplerini ve teorilerini bilebilir. İlkeci etik yaklaşım bağlamında tıp etiğinde kullanılan 4 temel ilkeyi tanımlayabilir.• Etik ikilem, etik analiz, etik haklı çıkarma, tıbbi paternalizm, tanı ve tedavide aydınlatılmış onam sürecini tanımlayabilir.• Hastanın mahremiyetine saygı gösterilmesi ve hasta sırrının saklanması ile ilgili tarihsel süreci, bunların istisnalarının neler olduğunu bilir ve uygulamada bunların önemini kavrar.• İnsan kökenli biyolojik örnekler ve buna benzer kişisel madde ve verilerin adli bilimler alanında kullanımı ve depolanarak saklanmasında onamın alınması / izin verilmesi ve tıbbi bilginin gizliliğinin korunması ile ilgili durumları bilir.• Konu ile ilgili ulusal uluslararası etik ve hukuki düzenlemeleri, ilgili yönetmeliği ve adli bilimcinin hukuki sorumluluğunu bilir. Avrupa Konseyi Oviedo Biyotıp Sözleşmesi’nde (1997) ve Konsey’in (2006) 4 numaralı İnsan Kökenli Biyolojik Maddeler hakkında Tavsiye Kararını bilir.						
Dersin içeriği	Sağlık Hukuku alanında başvuran ile sağlık çalışanlarının ilişkisi, bu ilişkinin belirleyicileri, ilişkide ortaya çıkan değer sorunları/etik ikilemler ve bunların çözümü, aydınlatılmış onam sürecinin gereklilikleri, tıbbi paternalizm, hasta sırrının saklanması, risk/yarar değerlendirmesi, sınırlı kaynakların adil kullanımı, adli bilim çalışanlarının etik sorumluluğu ve hasta haklarıdır.						

Kaynaklar	<ul style="list-style-type: none"> • Buken NÖ, Tıp Etiği Terimleri Sözlüğü, Nisan 2009, Altın Örümcek • Buken NO, Arapkirlioglu K “Bioethics Committees and Examining Consent within The Patient-Physician Relationship in Turkey”, <i>Medicine and Law</i>, Volume 29 Number 3(September 2010) pages 403- 418. • Veatch RM. “Bioetiğin Temelleri” MegaBasım 2010. • Beauchamp TL, Childress JF. "Principles of Biomedical Ethics" 2001. • Weinberg M "Medical Ethics" 2001. • Arras JD, Stenbock B. "Ethical Issues in Modern medicine" 1999. • Childress, JF. "Practical Reasoning in Bioethics" 1997. • Sahinoglu S, Dogan H, Buken NO. The Concept of Reproductive Health Care and Abortion: A Small Survey in Turkey and Comparative Ethical Debate, <i>Current Women’s Health Reviews</i>, 2013, Vol 9, No 3, • Buken NO, Balseven AO, <i>Physicians' Attitudes at the End-of-Life A Cross-Cultural Evaluation'</i> in the 'Theme Issue' of 'Medicine and Law' Journal, Volume 32 Number 4, pages 549-566. December 2013. • Koyun A, Buken NO, A violation of equality and the right to life: Sex selection, <i>International Journal of Human Sciences</i>; Vol 10, No 1 (2013). • Büken NÖ. Büken E: The Legal Grounds Regarding Clinical Trial in Turkey, A Glimpse of National Legislation, <i>Medicine and Law</i>, December 2011. • Sahinoglu S. Buken NO. Gender, Infertility, Motherhood, and Assisted Reproductive Technology (ART) in Turkey, <i>Human Reproduction and Genetic Ethics</i>, Vol 16, No:2, November, 2010. • Buken NO, Arapkirlioglu K “Bioethics Committees and Examining Consent within The Patient-Physician Relationship in Turkey”, <i>Medicine and Law</i>, Volume 29 Number 3 (September 2010) pages 403- 418. • Buken E. Buken B. Buken NO. Çılgılık-Çocuk İstismarı Araştırmalarından Elde Edilen Verilerin Bildirimi Zorunlu mu, Neden? (Scream -Is It Necessary to Disclose of Obtained Data from Child Abuse Researchs, Why?) Bilimsel Mektup, <i>Türkiye Klinikleri J Med Sci</i> 2010;30(1):339-2 • Odabaşı AB, Buken NO Aydınlatılmış Onam ve Yaşamın Sonunda Alınan Etik Kararlar- Hacettepe Örneği (Informed Consent and Ethical Decision Making in the end of life: Hacettepe Example), <i>Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi (Journal of Medical Sciences, 2009; 29/5: 1041–54).</i> • Demir M. Büken NÖ. “İlaç Araştırmaları Hakkında Yönetmelik İle Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmeliğin Karşılaştırılması”, <i>Türkiye Klinikleri J Med Ethics</i> 2009;17(3):168–75 • Buken NO “The Health System, Health Policies and Health
-----------	---

HAFTALIK DERS KONULARI (Ara sınavlar ve final için belirlenen hafta yazılacaktır)*

Haftalar	Tartışılacak/İşlenecek konular
1.	Biyomedikal etik, Tıp etiği kavramlar, etik teoriler
2.	Etik ikilemler karşısında sağlık çalışanlarının tutumları, etik haklı çıkarma sürecinde kullanılabilecek argümanlar, teoriler, ilkeler, etik kodlar
3.	Tıbbi paternalizm, aydınlatılmış onam
4.	Biyomedikal etiğin temel ilkeleri, Yararlılık/zarar vermeme ilkesi, Özerkliğe saygı ilkesi ve aydınlatılmış onam uygulaması, Adalet ilkesi ve sınırlı kaynakların dağıtımı
5.	Kişinin mahremiyeti, hasta sırrının saklanması, tıp etiğinde mahremiyet kavramı ve uygulanışı, Kişisel verilerin gizliliğinin korunması
6.	Tıp etiği, Hemşirelik etiği, Sağlık etiği, Çevre etiği, Araştırma Etiği, Klinik etik kavramları ve Biyoetik ile ilişkisi
7.	İnsan kökenli biyolojik materyalin kullanımı, depolanması, araştırma amaçlı kullanımı, adli amaçlı kullanımı, depolanması, farklı ülke örnekleri
8.	Yaşamın sonuna doğru alınan kararlar; Yaşlılık ve etik sorunlar, Canlandırma komutları, Ötanazi, Faydasız tedavi
9.	Feminist biyoetik, Yardımcı üreme teknolojilerinin etik boyutları
10.	Araştırma ve yayın etiği
11.	Oviedo Biyoetik sözleşmesi
12.	Sağlık alanında çalışanların sorumluluğu kavramı, ilgili yasal düzenlemeler
13.	Biyoetik Kurullar
14.	Seminer sunumları
15.	Final

* Tabloda haftalara göre işlenecek konu başlıkları ve vize haftaları belirtilecektir.

Tablo . DEĞERLENDİRME SİSTEMİ*

Yarıyıl içi çalışmaları	Sayısı	Katkı payı
Devam	15	30
Laboratuvar	-	
Uygulama	-	
Alan çalışması	-	
Derse özgü staj (varsa)	-	
Ödev	1	30
Sunum	1	20
Projeler	-	
Seminer	1	20
Ara sınavlar	-	
Final	-	
Toplam		100
Yarıyıl içi çalışmalarının		40

başarı notuna katkısı		
Yarıyıl sonu sunumunun başarı notuna katkısı		60
Toplam		100

AKTS (Öğrenci İş Yüğü Tablosu)*

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü
Ders süresi (Sınav haftası dahildir: 14 x Haftalık ders saati)	14	2	28
Laboratuvar	-		
Uygulama	-		
Derse özgü staj (varsa)	-		
Alan çalışması	-		
Sınıf dışı ders çalışma süresi (ön çalışma, pekiştirme, vb)	14	4	56
Sunum /seminer hazırlama	1	35	35
Sunum yapma	1	3	3
Rapor yazma	1	48	48
Proje	-		
Ödevler	2	20	40
Ara sınavlar	-		
Yarıyıl sonu sınavı	-		
Toplam iş yüğü			210
			210/30
Dersin AKTS Kredisi			7